



Pla Director de Desenvolupament Sostenible
Pla d'Acció de l'Agenda 21

Validat pel Fòrum Sant Cugat Sostenible
8 de Maig de 2004



PLA D'ACCIÓ VALIDAT PEL FÒRUM SANT CUGAT SOSTENIBLE

L1. ORDENAR EL TERRITORI I GESTIONAR LA CIUTAT DE FORMA SOSTENIBLE

1.1.1	- Considerant el creixement demogràfic i la capacitat del territori, planificar el procés de desenvolupament de la ciutat per assegurar que sigui sostenible, des de la perspectiva social, ambiental i econòmica
1.1.2	- Disminuir la petjada ecològica del municipi amb una contenció urbanística i una reducció del consum d'energia fòssil, d'aigua i de materials
1.1.3	- Evitar el continu urbà amb altres poblacions tot promovent per mitjà del Ple Municipal la protecció o requalificació dels espais interurbans
	- Definir els espais que conformen l'entorn natural de Sant Cugat i crear una xarxa d'espais lliures i d'interès natural per preservar-los
	- Preservar la biodiversitat i la identitat de Sant Cugat aplicant criteris paisatgístics i de connectivitat ecològica
	-Iniciar un procés de protecció de les zones de Collserola afectades per plans d'urbanització (Can Montmany, Can Busquets, Can Barba, Colònia Montserrat i Mas Fusté, entre d'altres) i incloure aquestes zones en el futur PEIN de Collserola
	- Iniciar un procés de protecció de la zona de Can Busquets per tal d'incloure-la dins de l'àmbit del Pla Especial de Protecció de Collserola i del Pla d'Espais d'Interès Natural
1.2.5	- Reduir l'edificabilitat en l'àmbit de Can Cortés
	- Que l'Ajuntament de Sant Cugat prengui una posició activa en la defensa de Collserola, a través de la seva participació en el Consorci de Collserola i en les seves relacions bilaterals amb altres municipis de la Serra
	- Que l'Ajuntament de Sant Cugat prengui una posició activa a favor de l'ampliació dels límits del Parc de Collserola i del PEIN
	- Impulsar la declaració de Collserola com a Parc Natural o la figura jurídica adient que garanteixi una major protecció d'aquest espai

	- Establir una moratòria que aturi totes les actuacions urbanístiques a Collserola i altres que puguin sorgir en el futur, per debatre en profunditat el futur de Collserola i revisar la planificació urbanística vigent
	- Estudiar les possibilitats de la compra de sòl urbanitzable per tal que esdevingui públic i es pugui protegir amb garanties, buscant la implicació activa de les administracions supramunicipals (Diputació, Generalitat i Estat)
	- Que Sant Cugat esdevingui un compromès impulsor de la Via Verda Sant Llorenç-Collserola i que d'acord amb Cerdanyola i la resta d'administracions implicades, planifiquin conjuntament el seu àmbit
	- Dotar a la població de Sant Cugat (nucli i districtes), dels equipaments necessaris, definint-los mitjançant un procés participatiu
1.4.1	- Definir i aplicar criteris d'edificació sostenible per a les noves construccions
	- Establir bonificacions als impostos i taxes municipals per afavorir l'edificació sostenible
1.5.1	- Augmentar la coordinació entre les àrees de Territori i Medi Ambient, especialment de cara a assegurar la protecció dels espais naturals en el procés de llicències d'obres
1.5.2	- Inventariar les espècies de flora o fauna amenaçada o de gran valor per tal d'evitar-ne la desaparició
1.6.1	- Elaborar una normativa i un pla de gestió municipal per a la millora del paisatge urbà, que inclogui aspectes com: rètols comercials, antenes, línies elèctriques i de telèfon, mobiliari urbà, instal·lacions d'aire condicionat, etc.

L2. OPTIMITZAR ELS RECURSOS HÍDRICS I ENERGÈTICS I FOMENTAR LA MINIMITZACIÓ, LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE DE RESIDUS

2.1.1	- Completar el desplegament del projecte Residu Mínim, convertint el contenidor de rebuig en un contenidor d'inorgànics que es porti a la Planta de Triatge de Rubí
2.1.2.	- Sensibilitzar la població per a la reducció de residus i les recollides selectives, especialment pel que fa a la fracció orgànica
2.1.3.	- Optimitzar la dotació i ubicació dels contenidors, i la freqüència de recollida per a totes les fraccions de residus
2.1.4	- Cercar fonts de finançament externes per reduir el cost de la gestió dels residus (com l'empresa recuperadora d'embolcalls Ecoembes)
2.1.5	- Optimitzar la neteja i el manteniment dels contenidors, especialment els de matèria orgànica
2.1.6	- Crear mini deixalleries per tots els barris, començant per una segona deixalleria prop del centre
2.1.7	- Facilitar i estimular la reducció i la recollida selectiva de residus de comerços
2.1.8	- Demanar a l'Ajuntament que promogui al Consorci de Collserola tirar enrera la modificació del seu reglament que permetia incloure abocadors de residus domèstics o procedents dels ecoparcs a Collserola
2.1.9	- Col·laborar amb les empreses en el compliment de la Llei 15/2003 de modificació de la llei de residus 6/1993 que estableix l'obligatorietat de recollir de manera selectiva els residus assimilables a urbans
2.1.10	- Constituir una taula ciutadana sobre els residus, per definir el model de gestió i el sistema de finançament. Que el futur model de gestió de residus contempli aspectes com la transparència econòmica, la inclusió social de col·lectius marginats i l'adequació dels contenidors a les persones amb discapacitat i la gent gran. Que contempli també el seguiment i la informació al ciutadà
2.1.11	- Avaluar de forma periòdica la qualitat de la matèria orgànica i la resta de les recollides selectives, així com la brossa que ha d'anar a la planta de triatge
2.2.1	- Continuar i ampliar els ajuts per facilitar les instal·lacions solars als habitatges ja construïts
2.2.2	- Instal·lar sistemes d'aprofitament d'energia solar als edificis de nova construcció
2.2.3	- Instal·lar mesures d'estalvi energètic a tots els edificis públics

2.2.4	- Crear una Agència Local de l'Energia per fomentar l'estalvi, l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables
2.2.5	- Establir mecanismes per afavorir un ús més eficient de l'energia en l'enllumenat públic i privat, com reguladors de consum, làmpades de baix consum i apagada de l'enllumenat ornamental durant la nit
2.2.6	- Estudiar l'aprofitament d'alternatives energètiques. (aprofitament de la biomassa, energia eòlica, solar, etc...)
2.2.7	- Incentivar la cultura de l'estalvi i l'eficiència energètica en l'àmbit domèstic, públic i industrial
	- Iniciar un Pla de l'Aigua de Sant Cugat amb l'objectiu de fer que Sant Cugat sigui el més autogestionària possible respecte l'aigua, promovent el baix consum i l'eficiència a les empreses
	- Aprofitar les aigües depurades, pluvials i les subterrànies racionalment per regar i per neteja viària (a nivell municipal)
	- Incentivar l'estalvi d'aigua en el reg dels jardins privats amb sistemes de baix consum, augmentant significativament el preu de l'aigua quan es realitzi un consum elevat (a establir) i reduint-lo quan el consum estigui per sota d'un llindar establert
2.3.4	- Optimitzar el reg de les zones verdes (per sensors, degoteig, etc.)
	- Utilitzar vegetació autòctona adequada al clima mediterrani als jardins públics i fomentar-ho als privats, amb pràctiques com la xerojardineria i altres
2.3.6	- Desincentivar l'ús d'aigua a instal·lacions esportives (camps de golf especialment)
	- Establir sistemes de control per tal que les indústries apliquin sistemes de tractament adequats de manera prèvia a l'abocament de les aigües residuals a la xarxa de clavegueram
	- Implantar sistemes naturals de llacunatge per a la depuració d'aigües per tal de vetllar pel manteniment del cabal ecològic de les rieres
2.3.9	- Revisar i millorar l'ordenança per a l'estalvi d'aigua

L3. PREVENIR, CONSERVAR I MILLORAR LA QUALITAT AMBIENTAL DEL MUNICIPI

3.1.1	- Donar a conèixer les ordenances i els ajuts municipals de temàtica ambiental
3.2.1	- Sensibilitzar en temes de contaminació acústica
3.2.2	- Endegar una campanya per controlar el soroll de vehicles
3.2.3	- Vetllar per una correcta insonorització dels habitatges nous i dels locals de lleure
3.2.4	- Realitzar un apantallament de les vies ràpides i del tren
3.2.5	- Concretar els trams de soterrament de la via del tren pel mig de la ciutat
	- Obrir una oficina que faciliti les gestions de reclamacions per temes de contaminació atmosfèrica (acústica, electromagnètica i altres)
3.2.7	- Elaborar un mapa del soroll al terme municipal
3.3.1	- Establir indicadors de seguiment de la qualitat ambiental del municipi. Realitzar auditories de manera periòdica (cada 3 anys)
3.3.2	- Crear una patrulla verda que detecti problemes ambientals, informi i faci un seguiment de l'estat ambiental del municipi
	- Evitar l'existència de línies d'alta tensió en zones urbanes consolidades i de nou creixement i, si no és possible, soterrar-les
3.5.1	- Elaborar un pla per reduir la contaminació lumínica al municipi
	- Establir mecanismes per prevenir i reduir la contaminació atmosfèrica al municipi (incloent indústria i serveis)
	- Incorporar els nous coneixements sobre les radiacions electromagnètiques a la normativa municipal, tot adequant l'ordenança municipal sobre aquest tema
	- Realitzar un mapa de les radiacions electromagnètiques del municipi i intentar reduir-les

L4. IMPULSAR LA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE I MINIMITZAR LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DEL TRANSPORT PRIVAT

4.1.1	- Realitzar un estudi per conèixer les necessitats reals de transport públic
	- Augmentar el servei d'autobusos: xarxa i freqüència, procurant no repercutir-ho en el preu del bitllet
	- Enllaçar i coordinar els diferents models de transport públic, també per mobilitat interior i fomentant altres centres (Vullpalleres, Mirasol)
4.1.4	- Incentivar el transport públic des del comerç
4.1.5	- Millorar el sistema d'identificació dels autobusos urbans
4.2.1	- Ampliar la zona de vianants i de prioritat invertida a tots els barris
	- Millorar les condicions generals dels vianants (amplada de voreres, il·luminació, mobiliari urbà i vegetació, segregació del trànsit rodat)
	- Ampliar la xarxa de carril bici i amb estacionaments (acondicionats i vigilats) a tot el municipi
4.2.4	- Establir les connexions amb d'altres municipis mitjançant una xarxa de carril bici
	- Que l'Ajuntament treballi perquè les administracions supralocals tinguin en compte destinar un carril a les vies ràpides per a cotxes compartits i transport públic
4.2.6	- Incrementar l'oferta d'autobús per accedir a Barcelona i al Vallès
	- Reimpulsar el més aviat possible la línia de Renfe que uneix el Vallès amb Barcelona i el Baix Llobregat
	- Millorar la gestió dels peatges (Vallvidrera i la Llagosta) per afavorir l'agrupació de viatgers en un mateix vehicle privat i al transport públic
4.2.9	- Implantar el sistema de compartir bici
	- Elaborar un pla local de mobilitat incorporant criteris de sostenibilitat (reducció dels desplaçaments, sistema d'aparcaments dissuasoris, etc.)
	- Impulsar la incorporació de Sant Cugat dins del programa de (lloguer de cotxes compartits) <i>car sharing</i> previst per l'àrea metropolitana de Barcelona amb l'adequació a la ciutat d'un punt de recepció i lloguer de vehicles
4.2.12	- Acondicionar els autobusos perquè puguin transportar bicicletes

4.3.1	- Crear aparcaments dissuasoris (sistema "park and ride") fora del centre urbà, prop dels transports públics existents i incentivar el seu ús. Si no hi ha transport públic, posar-hi autobusos llençadora
4.3.2	- Fomentar l'ús de vehicles amb energies renovables en el transport públic i privat (per exemple, benzineres amb sortidor de biocarburant)
4.3.3	- Optimitzar l'ús de les zones de càrrega i descàrrega, augmentar la disciplina viària respecte l'excés de velocitat, l'aparcament il·legal i sobre vorera
4.4.1	- Planificar les noves vies de circulació, prioritzant els vianants, els usuaris de bicis i el transport públic
4.4.2	- En cas d'obres al carrer assegurar la mobilitat dels vianants, prioritzant-la a l'aparcament i a la mobilitat de vehicles
4.4.3	- Fer convergir la feina del Consell de Mobilitat i el vector de mobilitat de l'Agenda 21 Local
4.4.4	- Eliminar les tres vies principals que amenacen fragmentar Collserola: túnel d'Horta, túnel Central, Vial de Cornisa i el Vial d'Enllaç
4.4.5	- Eliminar de la planificació el Vial Sud
4.4.6	- Elaborar plans d'accés sostenible als principals polígons industrials de Sant Cugat
4.4.7	- Eliminar les barreres arquitectòniques
4.4.8	- Condicionar el planejament urbanístic del nou creixement al Pla Local de Mobilitat, que persegueixi la reducció de la necessitat de desplaçaments
4.4.9	- Crear camins escolars segurs, per reduir l'ús del transport privat
4.4.10	- Promoure l'educació per una mobilitat sostenible i segura

L5. GESTIONAR I CONSERVAR ELS SISTEMES NATURALS I INTEGRAR L'ESPAI URBÀ EN EL MEDI NATURAL

5.1.1	- Fer un inventari dels elements a protegir (rieres, arbres, fonts, estanys, camps de conreu, paisatges, etc.) i definir si s'escau, la protecció urbanística corresponent i els projectes de restauració
	- Aplicar els principis de sostenibilitat en el disseny i l'enjardinament dels espais públics (reduint el ciment, el reg i les necessitats de manteniment), afavorint la participació ciutadana
5.1.3	- Afavorir la creació d'hàbitats dins de la zona urbana
5.1.4	- Garantir l'accés sostenible als espais naturals: transport públic, camins, etc.
	- Crear un instrument de planificació i gestió per garantir la conservació de les zones forestals i dels seus camins
	- Col·laborar i coordinar-se amb els municipis veïns en temes supramunicipals tals com la protecció i el manteniment de rieres, boscos, etc.
	- Regular l'accés als espais naturals, per tal d'evitar la hiperfreqüentació i els riscos que comporta per l'entorn natural, de manera especial en èpoques d'alt risc d'incendis forestals
	- Protegir i incentivar els espais agrícoles d'horticultura que permetin als aturats, jubilats i gent interessada el contacte directe amb el medi
5.1.9	- Crear un ens gestor dels espais naturals i del paisatge de Sant Cugat
5.2.1	- Elaborar una guia d'itineraris naturalístics de Sant Cugat a peu i en bicicleta, comptant amb la col·laboració de les entitats
5.2.2	- Informar de forma transparent al ciutadans dels diferents processos de protecció d'espais naturals i urbanització en zones naturals
	- Donar a conèixer a la població el Pla d'emergències de protecció civil per la lluita contra incendis
	- Que les àrees perimetrals de les urbanitzacions siguin netejades a càrrec dels propietaris en comptes de a càrrec l'Ajuntament
	- Fer un pla de prevenció d'incendis forestals que inclogui totes les accions a fer per evitar els incendis

L6. COMPATIBILITZAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DEL MUNICIPI AMB LA PRESERVACIÓ DEL MEDI AMBIENT

	- Diversificar els canals de difusió i adaptar-los a les característiques de la població, prenent com a referència el Conveni d'Ahrus
	- Millorar el seguiment de les queixes en matèria de medi ambient i millorar la informació de l'Ajuntament en matèria de medi ambient i sostenibilitat
6.1.3	- Fer una pàgina web permanent sobre l'Agenda 21
6.2.1	- Introduir anualment a les Ordenances Fiscals municipals criteris ambientals
6.2.2	- Incentivar econòmicament a les empreses que adoptin un Sistema de Gestió Ambiental
	- Que l'Ajuntament adopti el segell de qualitat ambiental (ISO) i de relacions laborals (FQM)
	- Aplicar els criteris establerts per a la Compra Pública Ambientalment Correcta (valorar com a criteri per la contractació de productes i serveis (incloent els financers) els segells que mostren la idoneïtat dels seus processos productius i relacions laborals: FQM, ISO14001, CRAE, etc.)
	- Valorar com a criteris per donar permisos d'instal·lació, d'ampliació, de subvenció, de contractació i de compra de productes els informes de comportament de les empreses envers els drets humans i el medi ambient d'ONGs de reconegut prestigi i institucions dependents de l'ONU
6.2.6	- Establir mecanismes per afavorir el Consum Responsable
6.3.1	- Ampliar l'Agenda 21 escolar a tots els centres educatius
6.3.2	- Dotar els barris de centres d'interpretació de la natura
6.3.3	- Ambientallitzar les festes majors i de barri i fer-hi activitats ambientals
	- Obrir un canal permanent de participació en l'àmbit de l'Agenda 21 Local per tal que es puguin continuar fent propostes des de la societat civil i es controli de manera participativa el Pla d'Acció Local
	- Ampliar programes parcials i dirigits com l'Agenda 21 escolar a d'altres col·lectius i sectors (centres de lleure, entitats culturals, etc.)

	- Fer convergir els processos participatius que afecten el vector socioeconòmic de l'Agenda 21 Local: el treball sobre la definició de la Política Municipal de Solidaritat, el Pla de Ciutadania...
	- Redefinir l'Agenda 21 Local de Sant Cugat per tal de que es pugui convocar a instàncies del Consell Assessor i no hagi d'esperar a què ho faci l'Ajuntament
	- Afavorir la transversalitat de l'Agenda 21, fent que s'hi impliquin totes les àrees municipals
	- Revisar periòdicament la diagnosi de l'Agenda 21, amb especial atenció en temes socioeconòmics
	- Realitzar una auditoria a les dependències de l'Ajuntament per identificar els productes perillosos per a la salut que trobem als llocs de treball. (productes tòxics, PCBs, radioactius, etc)
	- Impulsar una campanya per l'eliminació dels productes tòxics i perillosos dels centres de treball del municipi
6.4.3	- Millorar la prevenció de riscos laborals al municipi
	- Promoure l'obtenció de certificacions associades a la sostenibilitat: ISO 9000; ISO 14001, ISO 18001, AA1000, SA8000
	- Fomentar estratègies de responsabilitat social corporativa per part de les empreses de Sant Cugat
6.5.3	- Crear un Observatori empresarial sobre Sostenibilitat
	- Instaurar un premi a la sostenibilitat i al respecte al medi ambient en l'àmbit empresarial
	- Incorporar criteris de respecte al medi ambient i responsabilitat social corporativa als plecs de condicions que regulen les relacions de les empreses i l'Ajuntament
6.6.1	- Fer un Pacte local contra l'exclusió social